

SKAFFEDYRENE FARVEL

Af Asger Aamund, 19. juli 2013

Statsminister Anker Jørgensen træder ind i lokalet med en hale af embedsmænd og sekretærer efter sig; ligesom en klassisk overlæge på stuegang i spidsen for reservelæger og sygeplejersker. Vi er en delegation fra det daværende Industrirådet, der skal præsentere forslag til erhvervsudvikling for statschefen. Jørgensen er i olmt lune og kort for hovedet på grænsen til det uforskammede. Det er vi andre dog godt forberedt på. Det er almindelig kendt, at Anker Jørgensen har det med erhvervsledere som Store Claus har det med degne. Dyb afsky og væmmelse. Regeringschefen ser uafledigt på sit ur og overvejer, hvor hurtigt han kan tillade sig at forlade mødet. Det sker ret hurtigt og vi industrifolk sidder tilbage med endnu en uforrettet sag. Men sådan var vilkårene nu engang i 1970erne. Den danske økonomi var i høj grad bundet til det hjemlige samfund. Nok var der en betydelig eksport af landbrugsvarer og industriprodukter, men vore virksomheder var afhængige af den førte økonomiske politik i Danmark. Der var ikke noget internationalt kapitalmarked, ingen global markedsplads og meget få muligheder for et flytte sin virksomhed ud af landet. Så vi blev og tog slagsmålet med en regering, der med sin politik skabte en rekordstor udlandsgæld, en forrygende inflation og et tårnhøjt renteniveau. Heldigvis var størsteparten af vælgerne i fast arbejde og havde en betydelig interesse i, at det gik godt for vore virksomheder. Derfor kunne fagbevægelsen og arbejdsgiverne i reglen etablere løsninger og overenskomster, som vi kunne leve med i erhvervslivet. Der var slagsmål, vrede og forbitrede diskussioner mellem regeringen og erhvervslederne, men der var aldrig tale om, at dialogen ophørte. Vi vidste, at vi havde brug for hinanden. Den ene part kunne ikke fungere uden den anden part; så vi blev på vore respektive poster og tog kampene uden at mukke, fordi det var nødvendigt.

Det var på mange måder en ubehagelig tid, men måske alligevel folkestyrets 'finest hour', fordi parterne ikke vendte ryggen til hinanden, men fastholdt diskussionerne og dialogen; nok i uenighed, men også i gensidig anerkendelse og respekt for nødvendighedens strenge lov. Sådan er det ikke mere. Ved indgangen til det nye årtusinde skete der et glidende skred i vælgermassernes tilknytning til arbejdsmarkedet. Omkring 800 000 borgere i den arbejdsdygtige alder modtager i dag overførselsindkomst og er uden beskæftigelse. Denne gruppe er modtagere af dagpenge, kontanthjælp, efterløn, aktiveringsydelse, revalidering mm, som udgør de såkaldt midlertidige ydelser. Med de langvarige ydelser (som for eksempel folkepensionen) oveni vurderer Økonomisk Redegørelse, som regeringen udsendt i maj, at næsten 2,2 mia danskere vil være på overførselsindkomst i 2013. Denne udvikling har fundamentalt ændret den politiske beslutningsproces i Danmark. Efterhånden som vælgerkorpset skred ud af arbejdsmarkedet, mindskedes politikernes interesse for det arbejdende Danmark, fordi skaffedyrene var blevet i mindretal og klientvælgerne var kommet i flertal. De vælgere der arbejder på fabrik, i service, på kontorer og i butikker er i dag uden politisk indflydelse, fordi de politiske partier har opgivet at repræsentere deres interesser. Selv Venstre og Konservative er så ligeglade med erhvervslivet, at de uden at blinke indførte vækstdræberen Iværksætterskatten, som totalt standsede kapitaltilførslen til iværksættermiljøet. En skade som dansk økonomi får meget svært ved at rette op på i de kommende år. Siden midten af 1990erne og til i dag har skiftende regeringer ført en renlivet fordelingspolitik for at sikre sig den stærkest mulige magtbase hos klientvælgerne, der nu udgør flertallet, og som derfor bestemmer, hvem der skal være statsminister i Danmark. Nu kunne man forledes til at tro, at erhvervslivet og dets organisationer ville føre en aggressiv kamp for at komme tilbage til magt og indflydelse, men det er ikke sket. Tværtimod har skaffedyrene

fundet sig i den ene ydmygelse efter den anden uden at brokke sig ret meget. For eksempel har især industrien leveret en række af vore mest respekterede erhvervsledere til et væld af kommissioner, der alle havde til opgave at foreslå reformer, der skulle øge vækst, velstand og velfærd i det moderne Danmark. Velfærdskommissionen, Globaliseringsrådet, Vækstforum har alle barslet med betænkninger, der kunne være til stor gavn for Danmarks konkurrenceevne og indtjeningspotentialer. Imidlertid vist det sig, at alle disse kommissioner var konstrueret som politiske syltekrugker med det formål netop at forhindre reformer, der kunne skade fordelingspolitikken og den hellige kamp mod uligheden. Erhvervslederne blev taget som gidsler af kyniske og magtbegærlige borgerlige regeringer op gennem nullerne ved at lægge deres gode navne til et kommissionsarbejde, som politisk var dømt til døden inden det var sat i gang. Skaffedyrene havde ellers gerne set, at vi i Danmark havde gennemført en ægte skattereform, en undervisningsreform, en iværksætterreform og en indvandrerreform, men heldigvis har globaliseringen åbnet flere muligheder for erhvervslivet end politikerne har kunnet lukke. Virksomhederne er ved at kappe fortøjningerne til det synkende land og forbereder sig på det globale opsving, der er på vej. Den internationale og skarpe del af det danske erhvervsliv har reelt vendt ryggen til den politiske udvikling i Danmark. I mange år er man ikke blevet hørt, og nu betyder det ikke noget mere, fordi danske politiske forhold ikke er afgørende for om vi får succes eller fiasko i vore virksomheder. På Anker Jørgensens tid ville det have udløst et kollektivt raseri hos skaffedyrene, hvis statschefen havde udtalt, 'at hvis vi havde 12 minutter, så havde han en løsning' eller hvis man havde konstrueret en diletantisk akutpakke som 'en hel og dækkende løsning' for at skaffe de ledige tilbage på arbejdsmarkedet. I dagens Danmark gider skaffedyrene ikke beskæftige sig med, hvad der foregår i det stadigt mere magtesløse folketing. Der er en verden derude, der venter på at blive erobret. Hvad indad tabes, skal udad vindes.